



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Centra podpory inkluzivního vzdělávání  
Registrační číslo projektu: CZ 1.07/4.1.00/06.0020

# ŠKOLNÍ PODPŮRNÝ PROGRAM (Špp)

**Základní škola a Mateřská škola Lázně Kynžvart,  
K Rybníku 346,  
354 91 Lázně Kynžvart, příspěvková organizace**

## **Zpracovalo:**

Centrum podpory inkluzivního vzdělávání Plzeň

Vejprnická 56, 318 02 Plzeň

V Plzni, červen 2012

## Obsah

1	Charakteristika školy .....	3
2	Školní dokumenty ve vztahu k inkluzi .....	3
3	Personální podmínky školy pro potřeby inkluze .....	8
4	Poradenské služby škole .....	9
5	Žáci .....	14
6	Rodiče .....	16
7	Souhrnná doporučení a odhadované náklady na školní podpůrný program .....	18
	Seznam příloh .....	19

## 1 Charakteristika školy

Základní a Mateřská škola Lázně Kynžvart je úplná škola bez speciální profilace. Na I. stupni jsou z důvodu nedostatku žáků některé třídy slučovány. Součástí školy je školní družina a mateřská školka, kde probíhá příprava dětí na vstup do první třídy.

Ve spádové lokalitě školy (Lázně Kynžvart, Stará Voda) postupně ubývá mladých rodin s dětmi (důvodem je stěhování se za prací do větších měst), proto také ubývá dětí ve škole. Současně někteří žáci odcházejí po 5. ročníku na gymnázia. Nízké počty žáků ve třídách umožňují pedagogům více se věnovat žákům se specifickými poruchami učení, prospěchově slabším a žákům z málo podnětného rodinného prostředí. Dle mapování, které proběhlo ve školním roce 2010/2011, navštěvuje školu 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) z celkového počtu 98 žáků, z toho 11 žáků se specifickou poruchou učení a jeden žák se zrakovým postižením, u kterého působí asistent pedagoga.

Materiální a technické vybavení školy je na dobré úrovni. Klima školy je příznivé a motivující. Spolupráci s rodiči hodnotí pedagogičtí pracovníci za dobrou, zejména pak s rodiči žáků I. stupně.

Vzhledem k výše zmíněným skutečnostem stanovila CPIV Plzeň po konzultaci s vedením školy tyto priority pro Špp:

- **individuální poradenství dle typu postižení žáka, zejména poradenství v oblasti integrace žáka se zrakovým postižením**
- **poradenství v oblasti tvorby IVP**
- **projektové poradenství**

## 2 Školní dokumenty ve vztahu k inkluzi

Byla provedena analýza důležitých dokumentů školy, zejména školního vzdělávacího programu (ŠVP), školního řádu a minimálního preventivního programu (MPP), za účelem navrnutí konkrétních doporučení pro školu. Analýza ŠVP byla zaměřena na oblasti zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen žáci se SVP), žáků mimořádně nadaných a na výchovné a vzdělávací strategie, začleňování průřezových témat a hodnocení žáků.

ŠVP podporuje inkluzivní přístup ke vzdělávání, je zaměřen na volbu vhodných forem a metod práce a individuální rozvíjení schopností žáků s ohledem na jejich různé individuální možnosti, potřeby a odlišnosti.

## 2.1 Analýza školního vzdělávacího programu

Škola vzdělává děti dle školního vzdělávacího programu „Škola pro život“, který byl zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu po základní vzdělávání (RVP ZV).

Podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) je škola orientována na využití získaných poznatků v praxi a vědomé rozvíjení vlastních schopností a dovedností žáků, což vystihuje už samotné motto ŠVP: *„Žák není formován jen vzděláváním, ale celou atmosférou školy, vztahy, jednáním, způsoby hodnocení, prostorem pro vlastní potřeby a iniciativy, možnosti ověřit si osvojené v životě.“* To vše pomáhá vytvářet vhodné podmínky pro inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Pro školu je charakteristický všestranný rozvoj osobnosti, partnerský přístup k žákům, týmová spolupráce a téměř rodinné prostředí.

V ŠVP jsou zpracovány vzdělávací strategie k zabezpečení výuky žáky se SVP a žáků mimořádně nadaných, které jsou uplatňovány při realizaci vzdělávacího programu školy.

### Rozpracování kapitol 8 a 9 RVP ZV

Kapitola „Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných“ obsahuje dostatečně zpracované ustanovení o péči o žáky se SVP, specifikuje základní podmínky, činnosti a postupy, které je škola schopna žákům nabídnout, dále upravuje používání pomůcek, vypracování IVP, zajištění podpůrných služeb asistenta pedagoga a spolupráci se školským poradenským zařízením.

Na škole je využívána individuální integrace do běžné třídy jako způsob vzdělávání žáků se SVP. Asistent pedagoga, který je na škole přítomen, se aktuálně podílí na realizaci podpůrných opatření pro žáka se zrakovým postižením.

Škola se snaží vyhledávat a rozvíjet talent a nadání žáka. Učitel pro žáky připravuje takovou školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností a schopností. Nadaní žáci řeší náročnější úlohy, ve vybraných předmětech mohou navštěvovat hodiny ve vyšších ročnících a jsou zapojeni do olympiád a soutěží.

Žáci I. stupně se specifickými poruchami učení mohou navštěvovat jedenkrát týdně nápravu výukových poruch učení (NVPU). Na základě zájmu žáků a doporučení poradny mohou tyto hodiny navštěvovat i ostatní žáci. Náplní NVPU jsou speciální cvičení pro zlepšení sluchového a zrakového vnímání, nácvik hlasitého a tichého čtení s porozuměním, náprava pravolevé orientace, gramatická cvičení, dále se procvičuje komentované psaní, doplňování, reprodukce čteného a slyšeného textu atd.

## DOPORUČENÍ CPIV:

- Vzhledem ke stávajícímu složení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s přihlédnutím k tomu, že škola vzdělává žáka se zrakovým postižením, doporučujeme začlenit do ŠVP podrobněji zpracované možnosti pro poskytování vzdělávání žáků se smyslovým postižením, zvláště se zrakovým postižením.  
Při tvorbě této kapitoly se může škola opřít o Metodiku pro pedagogy základních škol, která vznikla v projektu „Modely inkluzivní práce v základní škole“, kde je velmi dobře zpracovaná kapitola Potřeby žáků se zrakovým postižením při školním vzdělávání.
- Možnosti pro poskytování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami doporučujeme také zařadit do prezentačních stránek školy, aby rodiče měli ucelenou představu, co mohou od dané školy očekávat, jaké podmínky je škola schopna pro vzdělávání zajistit, a zejména pro jaké žáky. V neposlední řadě mohou tyto informace přispět ke kvalitní prezentaci školy a její činnosti na veřejnosti.
- Doporučujeme více propagovat zkušenost se vzděláváním žáků se zrakovým postižením a nabídnout tak možnost studia i dalším žákům s podobným typem postižení.

## Nastavení výchovných a vzdělávacích strategií školy vzhledem k žákům se SVP na I. a II. stupni.

Školní vzdělávací program zpracovává hlavní výchovné a vzdělávací strategie prostřednictvím jednotlivých klíčových kompetencí. Díky svému kvalitnímu rozpracování poskytuje pedagogickým pracovníkům dobrou oporu v práci se všemi žáky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro žáky jsou na obou stupních školy jednotné. Učitelé I. a II. stupně vzájemně spolupracují, informují se a řeší společně aktuální problémy.

## DOPORUČENÍ CPIV:

- Praxe ukazuje, že přes veškerou snahu v mnohých školách nastávají problémy při snaze zajistit návaznost při přechodu žáků na druhý stupeň (mění se vyučující, styl výuky i spolužáci). V případě, že se škola do budoucna setká s podobnou situací, lze doporučit např.:
  - využití možností dotací a grantů k rozšíření nabídky vzdělávacích, sportovních a společenských aktivit (adaptační pobyty, dílny, projekty, kterých se účastní žáci obou stupňů ZŠ)
  - zvyšovat míru spolupráce mezi pedagogy I. a II. stupně (týmová sborovna, dílny, vzájemné naslechy).

## Způsoby rozpracování průřezových témat

Ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana. Tematické

okruhy jednotlivých průřezových témat jsou integrovány do jiných vyučovacích předmětů již od 1. ročníku.

### **Nastavení procesů hodnocení žáků vzhledem k žákům se SVP**

Při hodnocení a klasifikaci žáků s potřebou podpůrných a vyrovnávacích opatření je zohledňován druh, stupeň a míra postižení žáka. Učitel vychází z doporučení a závěrů PPP. Hodnocení těchto žáků je vždy individuální a má výrazně motivační charakter. Do hodnocení je zahrnuta píle a snaha žáka. Odráží se v něm domácí příprava, zapojení žáka do skupinových prací a další aspekty.

U žáků se specifickými poruchami učení (SPU) klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech a dovednostech, ale hodnotit to, co žák umí, a jeho individuální pokrok. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka a motivovat ho k dalšímu pokroku. Na základě písemné žádosti zákonných zástupců lze žáka hodnotit slovně nebo kombinovanou formou.

Zásady a způsoby hodnocení má škola vypracovány obecně pro všechny žáky a jsou uvedeny v příslušné kapitole ŠVP a klasifikačním řádu.

#### **DOPORUČENÍ CPIV:**

- **Dílčí školní dovednosti žáka se SVP by měly být posuzovány jednak v kontextu s jeho limitujícími možnostmi a s jeho počáteční úrovní dovedností, ale zároveň ve srovnání s pokroky ostatních žáků ve třídě za sledované období a vzhledem k cílům výuky.**
- **Pouze pro inspiraci uvádíme návodné postupy, jak nastavit proces hodnocení žáků se SVP, které jsou přílohou tohoto Špp. Příloha č. 6.**

## **2.2 Analýza minimálního preventivního programu (MPP) z hlediska vytváření podmínek pro inkluzi**

Primární metodou práce při naplňování MPP je každodenní soustavná práce s žáky a dlouhodobé předkládání pozitivních vzorců chování při řešení rozličných (i konfliktních) životních situací. Prevenci škola naplňuje různými způsoby, např. včleněním témat prevence do celého vzdělávacího procesu, nebo naplňováním volného času žáků širokou nabídkou různých zájmových aktivit, kulturních a sportovních akcí.

Škola realizuje při prevenci sociálně patologických jevů především aktivity zaměřené na zlepšování klimatu ve třídních kolektivech, prevenci drogových závislostí a zdravý životní styl, dále se zaměřuje na vytváření eticky hodnotných postojů a potlačení rasismu a šikany. Projevy sociálně nežádoucích jevů se vyskytují vzhledem k rodinnému typu školy jen minimálně, hned se o nich ví a lze je rychle a efektivně řešit. Škola má v této oblasti navázanu spolupráci s řadou institucí (školská poradenská zařízení, policie, Zábavné a Preventivní soutěže o. s., odbor sociální věci aj.).

Škola uskutečnila za pomoci Krajského úřadu projekt „Jsme jeden tým“. Jedná se o kohezni výjezd žáků II. stupně. Cílem projektu je zlepšit vztahy mezi žáky II. stupně a vytvořit příjemné, pozitivní a motivující klima na škole. Škola je dále zapojena do projektu „Drogy trochu jinak“ (interaktivní výukový program) a v rámci projektu „EU – peníze školám“ do tvorby šablon Prevence rizikového chování.

Pro anonymní dotazy a případné upozornění žáků byla ve škole zřízena schránka důvěry.

### **2.3 Nastavení pravidel ve školním řádu zejména se zaměřením na inkluzi žáků se SVP**

Ve školním řádu jsou vymezena práva žáků zejména na vyjádření vlastního názoru odpovídající formou v záležitostech týkajících se svého vzdělávání. Žák má právo přiměřeným způsobem jednat o svých problémech s pedagogickými pracovníky školy, s výchovným poradcem či metodikem primární prevence. Právě vymezením těchto práv mají žáci se SVP možnost domáhat se svých práv s ohledem na individuální potřeby každého jedince.

### **2.4 Vzdělávací projekty, které mají vazbu k inkluzivnímu vzdělávání**

Škola je zapojena do celé řady projektů, mj. zaměřených na zdravý způsob života, ekologii a primární prevenci:

- „Zdravé zuby“, „Školní mléko“, „Ovoce do škol“
- „Recyklohraní“ a „Uklid'me si svět“
- „Evvoluce“ – projekt je podporován ESF a napomáhá školám s výukou environmentální výchovy
- „Drogy trochu jinak“, „EU – peníze školám“ šablona VII/1 Prevence rizikového chování
- „Sdružení venkovských škol Mariánskolázeňska“ – cílem projektu je podpořit rozvoj a optimalizovat provoz venkovských škol

### 3 Personální podmínky školy pro potřeby inkluze

Dle mapování, které proběhlo ve školním roce 2010/2011, tvořilo personál školy 14 pedagogů ZŠ, 3 pedagogové MŠ, 1 vychovatelka ŠD a 8 technicko-hospodářských pracovníků. V pedagogickém sboru výrazně převažují ženy, věkový průměr je spíše vyšší. Požadovanou kvalifikaci má pouze polovina učitelů ZŠ<sup>1</sup>. Škole se nedaří zabezpečit plnou kvalifikaci učitelů jednak z důvodu jejich nedostatku v daném regionu a dále díky malé možnosti doplnit si kvalifikaci na 2. stupni studiem při zaměstnání.

Zástupkyně ředitelky zároveň zastává funkci výchovného poradce a školního metodika primární prevence. Další členové sboru pak zastávají funkce koordinátora ICT a koordinátora pro ekologickou výchovu. Hlavní odpovědnost při práci s žáky se SVP má třídní učitel třídy, do níž žák/žáci dochází. Třídní učitel je rovněž zodpovědný za tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Za konkrétní nápravu žáků se SVP zodpovídá vedoucí NVPU.

Členové pedagogického sboru absolvovali v rámci DVPP dle aktuálních potřeb školy různé vzdělávací kurzy. Jednalo se především o kurzy z oblasti pedagogiky, moderních metod vyučování a využití ICT ve výuce, např. Kuchařka činnostního učení, Zábavné učení nejen v 1. ročníku, Interaktivní výuka na 1. stupni ZŠ, První zkušenosti s realizací ŠVP, Zpracování IVP, Využití ICT ve výuce atd. Témata si vybírají pedagogové podle svého zaměření či zájmu.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů a motivuje je k sebevzdělávání a dalšímu rozvoji, avšak tato podpora je limitována finančními prostředky na vzdělávání při narůstající ceně vzdělávacích akcí a hlavně nesnadného zabezpečení výuky při absenci učitelů. Škola v oblasti DVPP spolupracuje především s NIDV Karlovy Vary a s Pečkou – centrem celoživotního vzdělávání Karlovy Vary. Další vzdělávací akce probíhají v rámci projektu Gymnázia Sokolov – Metodické kabinety pro DVPP nebo v rámci projektu Centra podpory inkluzivního vzdělávání Plzeň.

Velkým přínosem pro pedagogy jsou metodická sdružení I. a II. stupně, která se zaměřují především na kontrolu a aktualizaci ŠVP, práci s žáky se SVP a žáky nadanými, propojení jednotlivých předmětů, prevenci rizikového chování, přípravu školních akcí a projektových dnů. Při metodických sdruženích si pedagogové také předávají zkušenosti a poznatky ze vzdělávacích akcí.

---

<sup>1</sup> Údaj dle mapování z roku 2010/2011 a výroční zprávy ZŠ Lázně Kynžvart ze školního roku 2010/2011.



## Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) pracuje ve škole v základní variantě – výchovný poradce, školní metodik prevence a třídní učitelé. Na škole působí jeden asistent pedagoga.

### DOPORUČENÍ CPIV:

- Doporučení CPIV Plzeň k dalším kurzům DVPP je součástí přílohy č. 9 tohoto Špp. Obecně doporučujeme i nadále vybírat kurzy tak, aby získané poznatky byly aplikovatelné ve školní praxi, aby rozvíjely profesní i osobní růst pracovníka – díky tomu lze zajistit zvyšování kvality práce se žáky.
- Osvědčuje se také zpracovat a poskytnout pedagogickým pracovníkům školy hodnocení kvality absolvovaných kurzů s tím, aby tento proces nebyl samoúčelný, ale aby sloužil jak k využití nových poznatků u vzdělávaného pracovníka, tak ke vzájemnému sdílení poznatků mezi jednotlivými pedagogy. Tomu může napomoci i zřízení např. „centrálního úložiště materiálů z DVPP“, které mohou pedagogové školy i jiní pracovníci využívat dle svých potřeb.
- Navrhujeme pokusit se oslovit absolventy, končící studium a získat je pro výkon povolání učitele na této škole, popřípadě navázat spolupráci s vybranou vysokou školou, vzdělávající budoucí učitele.
- V rámci společného vzdělávání pedagogů doporučujeme zvážit absolvování teambuildingu. Týmová spolupráce a komunikační dovednosti jsou potřebné pro správné fungování pedagogického sboru a zlepšení celkového klimatu školy.
- Dále doporučujeme zřídit funkci školního speciálního pedagoga, příp. školního psychologa.

Školní psycholog je připraven pohotově řešit problémy, zná dobře aktéry jednotlivých situací, vnímá kontext celkového dění ve škole. V řadě škol působí školní psycholog i jako organizátor aktivit poradenských služeb ve škole. Psycholog přispívá i k zajištění psychohygieny učitele a žáka, ke zkvalitnění komunikace a vzájemných vztahů. Nejpodstatnější výhodou školního psychologa je dostupnost a z ní vyplývající okamžitá připravenost pomoci – a to stejně jako u školního speciálního pedagoga. Školní speciální pedagog především zajišťuje péči o žáky se SVP, kterým se může individuálně věnovat. Obě tyto profese se často ve školách věnují také prevenci rizikového chování.

## 4 Poradenské služby školy

Poradenské služby jsou dle dokumentů školy zajišťovány prostřednictvím školního poradenského pracoviště (ŠPP) a školských poradenských zařízení (ŠPZ) – Pedagogicko-psychologických poraden (PPP) a Speciálně pedagogických center (SPC).

#### **4.1 Školní poradenství, Školní poradenské pracoviště**

Základní poradenské služby pro žáky a rodiče jsou zajišťovány prostřednictvím Školního poradenského pracoviště (ŠPP). To pracuje ve složení – výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé. Školního psychologa a školního speciálního pedagoga ZŠ k dispozici nemá.

#### **4.2 Školská poradenská zařízení**

Škola úzce spolupracuje s PPP Cheb. Škola hodnotí spolupráci jako nadstandardní, pracovníci PPP pravidelně přijíždějí do školy a na místě kontrolují IVP a další. Škola také ve spolupráci s PPP realizovala projekt věnovaný zajištění preventivních aktivit. Škola dále spolupracuje se SPC Mariánské Lázně, se SPC Karlovy Vary a nově také se SPC pro zrakově postižené v Plzni.

#### **Přehled kontaktů:**

##### Pedagogicko-psychologická poradna Cheb

Palackého 8

350 02 Cheb

tel: 354 439 396, 733 673 511

e-mail: [info@ppp-cheb.cz](mailto:info@ppp-cheb.cz)

##### Pedagogicko-psychologická poradna Mariánské Lázně

Ulice 17. listopadu 3

353 01 Mariánské lázně

tel: 354 625 007

##### Speciálně pedagogické centrum Karlovy Vary

Vančurova 83

360 17 Karlovy Vary

tel/fax: 353 549 172

e-mail: [spc\\_karlovyvary@volny.cz](mailto:spc_karlovyvary@volny.cz)

web: [www.spcentrum.ic.cz](http://www.spcentrum.ic.cz)

##### Speciálně pedagogické centrum - elokované pracoviště Mariánské Lázně

Na Třešňovce 603

e-mail: [spc\\_marianskelazne@volny.cz](mailto:spc_marianskelazne@volny.cz)

353 01 Mariánské Lázně

web: [www.specskoly.cz/spc](http://www.specskoly.cz/spc)

tel: 603 483 960 - Mgr. Pešková

Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené Plzeň

Lazaretní 25

312 00 Plzeň

tel: 377 263 569

e-mail: [zrak@volny.cz](mailto:zrak@volny.cz)

web: [www.zrak-plzen.cz](http://www.zrak-plzen.cz)

Středisko výchovné péče Karlovy Vary

Myslbekova 1596/4

36001 Karlovy Vary

tel: 721 134 582

fax: 353 222 848

e-mail: [svpkv@volny.cz](mailto:svpkv@volny.cz)

web: [www.svpkv.wz.cz](http://www.svpkv.wz.cz)

#### **4.3 Ostatní poradenské a podpůrné služby**

##### **Oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)**

Při řešení výchovných problémů se škola obrací na OSPOD Mariánské Lázně, v minulosti se jednalo především o záškoláctví, škola hodnotí vzájemnou spolupráci pozitivně.

OSPOD Mariánské Lázně

Ruská 155

353 01 Mariánské Lázně

tel: 354 922 309

e-mail: [roman.novacek@marianskelazne.cz](mailto:roman.novacek@marianskelazne.cz)

vedoucí odboru je Mgr. Roman Nováček

##### **Policie ČR**

Škola spolupracuje s Policií ČR v oblasti realizace besed v rámci prevence rizikového chování a dopravní výchovy.

PČR obvodní oddělení Mariánské Lázně

Hlavní třída 64

fax: 354 622 097

353 01 Mariánské Lázně

e-mail: [choopmarla@mver.cz](mailto:choopmarla@mver.cz)

tel: 974 372 750

## **Nestátní neziskové organizace (NNO)**

Škola spolupracuje se společností Kotec o. s., a to především s Prevcentrem při realizaci cyklu seminářů věnovaných prevenci rizikového chování, v minulosti také s NZDM v Mariánských Lázních v případě řešení nepříznivé sociální situace žáka. V oblasti prevence rizikového chování škola spolupracuje se sdružením ACET, které nabízí semináře věnované sexuálnímu chování, nemoci AIDS/HIV, závislostem, šikaně atd. Při realizaci minimálního preventivního programu škola rovněž spolupracovala se sdružením Společně k bezpečí, které uskutečnilo besedy pro 4., 5. a 6. ročníky.

Informace o poradenských a podpůrných službách zajišťuje pro pedagogy ředitelka školy a výchovná poradkyně. Přímý kontakt zajišťuje po domluvě ředitelka školy, případně jiný stanovený zástupce školy.

### **DOPORUČENÍ CPIV:**

- **Navázat a rozvíjet spolupráci s dostupnými NNO v regionu, viz přehled NNO a jejich služeb v příloze.**
- **Rozvíjet spolupráci s občanským sdružením Kotec, které v daném regionu poskytuje komplexní škálu sociálních služeb: Centrum podpory rodiny se zaměřuje na posilování funkčnosti rodin ohrožených sociálním znevýhodněním, prevenci ústavní výchovy a pomoc dětem od 0 do 18 let. Prev-centrum, středisko primární prevence poskytuje komplexní služby v oblasti specifické primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování, nabízí preventivní programy a aktivity pro dospívající, třídní kolektivy základních a středních škol, jejich pedagogy a rodiče. Kotec dále nabízí terénní programy sociální práce určené pro všechny osoby, které svoji aktuální situaci vnímají jako nepříznivou (včetně dětí a mládeže).**
- **Navázat spolupráci se společností Člověk v tísni o. p. s., která zajišťuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní sociální práci a kariéerní poradenství pro osoby ohrožené sociální exkluzí. ČVT se současné době zaměřuje také na realizaci dobrovolnického doučování dětí z nepodnětného prostředí.**
- **V rámci preventivních programů je možné navázat spolupráci s Diakonií Českobratrské církve evangelické středisko Západní Čechy (SOS Archa) v Plzni, která nabízí žákům základních a středních škol v rámci projektu „Podívej se kolem...“ programy zaměřené na prevenci internetového zneužívání dětí a mládeže, šikany, násilí a zneužívání. Dále nabízí pro pedagogy prezentaci odborné krizové pomoci a individuální konzultace na téma krizové intervence.**
- **Společnost Res Vitae nabízí žákům především možnost využití linky důvěry, ale nabízí i další služby věnované rodinným a mezilidským vztahům či krizovou intervencí. Osobám ohroženým domácím násilím pak pomáhá společnost Pomoc v nouzi o. p. s.**

prostřednictvím Intervenčního centra s působností v Karlovarském kraji, nezletilým klientům je pak pomoc poskytována ve spolupráci s příslušným OSPOD.

- V případě aktuální potřeby navázat spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců pro Karlovarský kraj, které může škola zdarma zajistit besedy pro žáky věnované problematice migrace a integrace cizinců v ČR a dále zajistit veškerou dostupnou podporu při jednání s rodiči žáků cizinců ze zemí mimo EU, včetně bezplatného tlumočení. Rodičům těchto dětí jsou dále k dispozici kurzy českého jazyka, odborné sociální poradenství, právní poradenství atd.
- V rámci zajištění prevence rizikového chování pokračovat ve spolupráci se sdružením ACET, případně navázat spolupráci se společností Útočiště o. p. s. Cheb.
- V případě zájmu je také možné využít nabídky semináře společnosti Tady a teď o. p. s., který je zaměřen na problematiku práce s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a je škole nabízen zdarma v rámci aktuální nabídky DVPP Centra podpory inkluzivního vzdělávání.
- Ke zprostředkování kontaktu či realizaci konkrétních zakázek může škola do konce roku 2012 využívat služeb sociálního pracovníka CPIV.

### Ostatní

Centra podpory inkluzivního vzdělávání (CPIV, odkaz – [www.cpiv.cz](http://www.cpiv.cz) ) se zaměřují na ověření a nastavení podmínek inkluzivního vzdělávání v ČR. Jako projekt ESF a MŠMT působí v každém kraji, partnerem je Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Centrum podpory inkluzivního vzdělávání, se kterým škola spolupracuje, je CPIV Plzeň, Vejprnická 56. Pracovní tým centra má celkem 8 členů (koordinátora, sociálního pracovníka, dva psychology, kulturního antropologa, speciálního pedagoga, pedagoga didaktika, a projektového manažera), kteří mají na starosti jak školy v plzeňském, tak karlovarském kraji a lze se obracet na každého z nich dle oblasti, ve které chce škola zajistit poradenství či metodickou pomoc.

Základní umělecká škola Mariánské Lázně - spolupráce při zajištění zájmového kroužku hry na hudební nástroj.

Škola v Mantelu (GER) - partnerská škola v Německu, vzájemné návštěvy, pořádání společných akcí.

## 5 Žáci

### 5.1 Vyrovnávací a podpůrná opatření pro žáky se SVP

Při vzdělávání žáků se SVP využívá škola vyrovnávacích a podpůrných opatření tak, aby tito žáci měli rovnocenný přístup ke vzdělávání. Škola respektuje individualitu a potřeby žáka, zohledňuje druh, stupeň a míru postižení. Pedagogičtí pracovníci při výuce využívají speciální metody práce, využívají kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů. Stále častěji je při výuce, ale i nápravě SVP využívána interaktivní tabule s různými výukovými programy. Již od první třídy dochází k součinnosti třídních učitelů a PPP s žáky a jejich rodiči. Podpůrná opatření jsou realizována u žáků se SVP na podkladě vyšetření v PPP nebo SPC. Pedagogičtí pracovníci využívají při výuce speciálně pedagogické metody práce, v rámci výuky i přípravy na výuku je žákům poskytována individuální podpora. Škola se snaží posilovat osobnostní rozvoj dítěte, respektovat individuální potřeby, rozvíjet toleranci a schopnosti žáků vzájemně spolupracovat.

### 5.2 Individuální vzdělávací plán (IVP)

Podle IVP jsou vzdělávání žáci se SVP, kteří jsou individuálně integrováni ve škole. IVP obsahuje závěry a doporučení z vyšetření v PPP, SPC, případně z vyšetření odborných lékařů, konkrétní organizaci vzdělávání žáka, využívané pomůcky, metody výuky, které se budou v případě potřeby používat, způsob hodnocení a podmínky vzájemné spolupráce se zákonnými zástupci.

Na zpracování IVP se podílí třídní učitel, učitelé vyučující pro žáka problematické předměty, výchovný poradce, případně ředitelka školy. IVP je podle potřeby upravován a doplňován v průběhu celého školního roku a je součástí dokumentace žáka. Škola úzce spolupracuje s PPP a konzultuje případné změny v IVP s ohledem na specifické potřeby žáka ve výuce a jeho individuální pokrok. Úpravy se provádějí formou dodatků k IVP. Na konci školního roku vypracuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem nápravné péče zprávu, jak se podařilo u žáka se speciálně vzdělávacími potřebami, naplnit IVP a na které oblasti je třeba se zaměřit v novém školním roce.

#### DOPORUČENÍ CPIV:

- **Při vypracování IVP doporučujeme využít zainteresovanosti žáka na jeho vzdělávání tím, že se žák spolupodílí na jeho tvorbě. Žák si ve spolupráci s učitelem vymezí svůj podíl na vzdělávání – pravidelná příprava na výuku, nošení pomůcek, plnění domácích úkolů, apod. Toto potvrdí svým podpisem, tím je vyjádřena žákova spoluodpovědnost za řádné**

plnění IVP (tento způsob je možno využít u žáků, kteří jsou schopni akceptovat požadavky na svou osobu).

V příloze tohoto Špp uvádíme procesní schéma tvorby IVP – příloha č. 7.

- Pro žáky, kteří nemají stanovený IVP poradenskými pracovníky doporučujeme využít prvních dvou stupňů modelu třístupňové péče. Na základě pedagogické diagnostiky může škola vytvořit IVP pro potřeby žáka, vychází při tom zejména ze skutečnosti, že je možné vytvořit podporu žáka formou vyrovnávacích opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že je v současné době dobře rozpracována pedagogická diagnostika pro předškolní děti a žáky prvních ročníků, se jeví jako velmi potřebné zřízení funkce školního psychologa a školního speciálního pedagoga, kteří jsou schopni poskytnout validní diagnostické závěry a následná doporučení pro vypracování IVP. V této souvislosti doporučujeme pedagogům zaměřit se v oblasti dalšího vzdělávání na získávání nových poznatků pedagogické diagnostiky. Dále je třeba dodržovat vzájemné sdílení informací o žákovi.

Přehled třístupňového modelu je přílohou tohoto Špp – příloha č. 8

### **5.3 Hodnocení výsledků vzdělávání v inkluzivních podmínkách, sebehodnocení žáků**

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, co zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující. Učitel musí jednoznačně a srozumitelně formulovat kritéria pro hodnocení výkonů a chování žáků a ověřit si, zda žáci tato kritéria hodnocení znají a rozumějí jim.

Škola usiluje o to, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání žáků s jinými a vymezení vůči ostatním spolužákům, ale na individuální pokrok každého žáka. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem a k osobním předpokladům žáka, ale i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Škola se snaží vést žáky, aby dokázali objektivně popsat, co se naučili, co už umí, co jim ještě nejde a na čem je třeba pracovat. Hodnocení učitelem je průběžně konfrontováno se sebehodnocením žáka, např. si žák sám opravuje a hodnotí svoji práci. Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení a je zároveň významnou kompetencí, kterou žáka škola záměrně učí. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby hodnocení bylo pro žáka motivační do dalšího období. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují hodnocení jevů, které žák zvládl. Při hodnocení výkonů žáka se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Žáci jsou hodnoceni každé pololetí na vysvědčení a to buď klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.

## DOPORUČENÍ CPIV:

- Ke zlepšení sebehodnocení a zvýšení motivace k učení u žáků doporučujeme využívání zejména dokumentačního a reprezentačního portfolia žáka. Zpracování portfolia dává žákům možnost posoudit své výsledky práce a úroveň zlepšení v problematických oblastech. Zároveň vede k motivaci žáka k dalším výkonům a pomáhá zvyšovat sebedůvěru v jeho schopnosti.
- Dále mohou být využívány: dotazníky, hodnotící list, hodnotící kruh, žákovská knížka obsahující sebehodnocení žáka i hodnocení žáka učitelem.
- V této oblasti také doporučujeme odkaz na publikaci NIDV: „K některým problémům vzdělávání a výchovy žáků ZŠ a SŠ“ od Jaromíra Hališky, kde jsou podrobně zpracována jednotlivá témata, jak přistupovat k hodnocení výsledků vzdělávání, tak i k metodám sebehodnocení žáků. Škola byla také doporučena pro oblast slovního hodnocení publikace „Hodnocení žáků“ od autorů Zdeňka Koláře a Renaty Šikulové.

### 5.4 Volnočasové a mimoškolní aktivity

Škola v průběhu roku organizuje několik zájmových kroužků – knihovnický kroužek, tělovýchovný kroužek, mediální kroužek, country tance, výtvarný kroužek, kroužek AJ, zdravotní kroužek, aerobic, náboženství aj. Na jejich vedení se převážně podílejí pedagogové školy. Škola také poskytuje prostory pro výuku hry na hudební nástroj. Při vedení tohoto zájmového kroužku škola spolupracuje se ZUŠ Mariánské Lázně. Žáci školy mají široké možnosti sportovního vyžití ve spolupráci s TJ Sokol. Fungují oddíly házené a kopané.

## 6 Rodiče

Inkluzivní škola má s rodiči partnerský vztah, který je průběžně rozvíjen, ověřován (např. pomocí dotazníků) a zlepšován (na základě zpětné vazby). Zaměřuje se na intenzivní komunikaci s rodiči, jejich zapojení do života školy a výchovy žáků, využívá všechny dostupné formy komunikace (individuální osobní setkání, společná setkání, třídní schůzky, telefon, e-mail, internet, žákovská knížka, písemná komunikace).

Při škole existuje Sdružení rodičů a přátel školy, které především finančně podporuje volnočasové aktivity dětí. I přes dobrou spolupráci s rodiči žáků si škola klade za cíl zefektivnit tuto spolupráci a neustále zvyšovat počet aktivních rodičů, především z druhého stupně.

Škola pořádá řadu aktivit zaměřených na setkávání rodičů, žáků, pedagogů i veřejnosti. Ve spolupráci s MÚ Lázně Kynžvart realizuje Vánoční koncert tří generací, do kterého se



zapojují děti ze ZŠ, jejich vyučující, rodiče a obyvatelé Domova pro seniory. Škola dále rozvíjí spolupráci s Domovem pro seniory, žáci pro seniory připravili kulturní vystoupení k Vánocům a ke Dni matek. Spolupracuje také s městskou knihovnou, kterou žáci pravidelně navštěvují v rámci výuky. Při pořádání exkurzí škola spolupracuje také s podnikem Lesy ČR, Aquaforum Františkovy Lázně, muzeum Mariánské Lázně a Miniaturpark. Škola se mimo jiné účastní řady sportovních i vědomostních soutěží, pravidelně uskutečňuje výlety, exkurze, besedy, návštěvy kulturních představení atd.

Škola se snaží být rodičům dětí maximálně otevřená a podporovat udržování partnerského vztahu s rodiči. Má vypracován systém třídních schůzek a konzultačních dnů, na které mohou přijít rodiče i se svými dětmi. Škola rovněž pořádá pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče Den otevřených dveří. Mezi další společné aktivity patří pravidelné Vítání prvňáčků a loučení s vycházejícími žáky, které probíhá ve spolupráci s městským úřadem.

Škola pro vlastní prezentaci využívá vývěsku před místním obchodním centrem, která je pravidelně aktualizována. Dalším zdrojem informací pro rodiče i veřejnost jsou webové stránky školy. Škola se rovněž prezentuje v Kynžvartských Listech příležitostně také v Chebském deníku. Škola pravidelně získává podklady pro vlastní hodnocení z pohledu žáků i jejich rodičů, k této činnosti využívá dotazníkové šetření.

#### DOPORUČENÍ CPIV:

- **Více pozornosti věnovat realizaci aktivit zaměřených na setkávání rodičů, dětí a pedagogů, podporovat budování partnerského přístupu k rodičům žáků prostřednictvím větší míry zapojení rodičů do organizace školních i mimoškolních aktivit. Navázat spolupráci s dalšími vhodnými organizacemi, propojovat dostupné místní zdroje a využívat je při realizaci školních a společenských aktivit, např. sbor dobrovolných hasičů, spolky rybářské, myslivecké a další, tak aby se škola stala nejen garantem vzdělávání, ale i kulturního a společenského života místní komunity.**
- **Pro navázání spolupráce s dalšími vhodnými subjekty je možné využít například webové stránky Asociace nevládních neziskových aktivit Karlovarského kraje (ANNA KK), kde je možné získat přehled neziskových organizací, zájmových sdružení a spolků včetně kontaktů. ANNA KK naleznete na: [www.annakk.cz](http://www.annakk.cz)**

## 7 Souhrnná doporučení a odhadované náklady na školní podpůrný program

### Souhrnná doporučení:

- Zařadit možnosti pro poskytování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do prezentačních stránek školy,
- navázat spolupráci (setkávání s výměnou zkušeností) se školami, které vzdělávají žáky s podobným typem postižení,
- zřídit pozici školního psychologa, příp. školního speciálního pedagoga,
- podporovat pedagogické pracovníky školy v dalším vzdělávání, příp. v získávání či prohloubení kvalifikace (např. oblast primární prevence – šikana apod.),
- rozšířit spolupráci se sociálním pracovníkem – NNO, OSPOD aj.,
- rozvíjet a prohlubovat spolupráci s dostupnými NNO v regionu.

### Předběžná kalkulace nákladů:

<b>Nemateriálové náklady: (školení, doučování, asistence, služby apod.)</b>		
<b>popis</b>	<b>jednotka: (šk.rok/měsíc/hod/ks)</b>	<b>částka / Kč</b>
Propagace práce se žáky se SVP na webových stránkách školy	Ks: jednorázová úprava	0 - 5000
Školní psycholog (mzda dle ŘO OPVK pro KV kraj)	Měsíc, 100% úvazku	26143 - 29729
Individuální vzdělávání pedagogů – navýšení pedagog. kvalifikace /spec. ped/	Kurz/univ. vzdělávání	6500-15000
DVPP: prohlubování kvalifikace - šikana	kurz	5000 -12000

## **Seznam příloh**

Příloha č. 1 - Základní terminologie v Špp

Příloha č. 2 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami žáci se zdravotním postižením - mentální postižení

Příloha č. 3 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami žáci se zdravotním postižením - sluchové postižení

Příloha č. 4 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami žáci se zdravotním postižením - pervazivní vývojová porucha - autismus

Příloha č. 5 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami specifické poruchy učení a chování

Příloha č. 6 - Návodná řešení rozpracování nastavení precesu hodnocení

Příloha č. 7 - Individuální vzdělávací plán

Příloha č. 8 - Třístupňový model péče

Příloha č. 9 - DVPP

Příloha č. 10 - Nadace, které podporují školy a vzdělávání

Příloha č. 11 - Doporučené NNO